

Prima instanță: Curtea de Apel Chișinău (jud: E. Clim)

DECIZIE

06 iulie 2016

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
lărgit al Curții Supreme de Justiție

în componența:

Președintele ședinței

Judecători:

Tatiana Vieru

Valentina Clevadî

Tamara Chișca-Doneva

Mariana Pitic

Oleg Sternioală

examinînd recursul declarat de către lichidatorul SRL „Algadan-Com” – Muntean Oleg împotriva hotărîrii din 18 ianuarie 2016 a Curții de Apel Chișinău, adoptată la cererea lichidatorului SRL „Algadan-Com” – Muntean Oleg cu privire la validarea popririi SRL „Algadan-Com”, față de terțul poprit SA „Edilitate” în sumă de 4626,14 lei,

c o n s t a t ă:

La data de 07.10.2015, reprezentantul debitorului SRL „Algadan-Com” - Alina Costiuc, a înaintat cerere introductivă privind intentarea procedurii de insolvabilitate și inițierea procedurii simplificate a falimentului față de debitor.

Prin încheierea din 09.10.2015 a Curții de Apel Chișinău s-a admis cererea introductivă depusă de reprezentantul SRL ”Algadan-Com” - Alina Costiuc privind intentarea procedurii de insolvabilitate și inițierea procedurii simplificate a falimentului față de întreprindere; s-a constatat insolvabilitatea debitorului SRL „Algadan-Com” și s-a intentat procedura de insolvabilitate față de SRL „Algadan-Com” cu inițierea procedurii simplificate a falimentului și dizolvarea SRL „Algadan-Com”, fiind desemnat în funcție de lichidator al SRL „Algadan-Com” – Muntean Oleg, deținătorul autorizației nr. 30 din 10 ianuarie 2015.

La data de 08 decembrie 2015, lichidatorul SRL „Algadan-Com” – Muntean Oleg a înaintat cerere privind validarea popririi SRL „Algadan-Com” față de terțul poprit SA „Edilitate”, totodată solicitând aplicarea sechestrului asupra bunurilor mobile și imobile ale terțului poprit, în limita valorii acțiunii.

Prin încheierea din 10 decembrie 2015 a Curții de Apel Chișinău s-a admis spre examinare cererea lichidatorului SRL „Algadan-Com” – Muntean Oleg privind validarea popririi SRL „Algadan-Com” față de terțul poprit SA „Edilitate”; s-a respins cererea lichidatorului SRL „Algadan-Com” – Muntean Oleg privind aplicarea sechestrului asupra bunurilor mobile și imobile ale terțului poprit, în limita valorii

acțiunii; s-a stabilit ședința de judecată pentru examinarea cererii privind validarea popririi SRL „Algadan-Com” față de SA „Edilitate” pentru data de 18.01.2016.

Prin hotărîrea din 18 ianuarie 2016 a Curții de Apel Chișinău s-a respins cererea înaintată de lichidatorului SRL „Algadan-Com” – Muntean Oleg privind validarea popririi SRL „Algadan-Com” față de terțul poprit SA „Edilitate” în sumă de 4626,14 lei, ca depusă cu omiterea termenului de prescripție; s-a desființat poprirea înființată față de terțul poprit SA „Edilitate” de către lichidatorului SRL „Algadan-Com” – Muntean Oleg.

La data de 02.02.2016, conform sigiliului aplicat pe plicul poștal (f.d. 45), lichidatorului SRL „Algadan-Com” – Muntean Oleg a declarat recurs împotriva hotărîrii din 18.01.2016, solicitând casarea acesteia cu pronunțarea unei noi hotărîri de admitere a cererii privind validarea SRL „Algadan-Com” față de terțul poprit SA „Edilitate” în sumă de 4626,14 lei.

În motivarea recursului s-a invocat că, instanța de insolvabilitate, la adoptarea hotărîrii, a aplicat eronat norma de drept material.

Susține că datoria SRL „Edilitate” față de SRL „Algadan Com” este confirmată prin facturile fiscale seria SU2201178 din 17.06.2009 și SU220116 din 26.06.2009, care nu atestă data executării obligațiilor de către SRL „Edilitate”. Mai mult, de către SRL „Edilitate” nu a fost prezentat vre-un contract sau alt act ce ar confirma scadența obligației acestuia sau data la care ar fi trebuit să fie executată. Deci, în speță, nu s-a constituit un raport obligațional determinat sub aspect temporal, în cadrul căruia părțile și-ar stabili careva termene pentru executarea obligațiilor sale, facturile fiscale nu atestă termenul de executare a obligației SA „Edilitate”.

Menționează că, speței date îi sînt aplicabile prevederile art. 575 alin. (1) Cod civil, care prevede că, în cazul în care termenul de executare a obligației nu este determinat și nici nu rezultă din natura acesteia, creditorul are dreptul de a pretinde oricînd executarea ei, iar debitorul este îndreptățit să o execute oricînd. Dacă datoria de a executa imediat nu rezultă din lege, contract sau din natura obligației, debitorul trebuie să execute obligația în termen de 7 zile din momentul cererii creditorului.

Prin urmare, deoarece obligația SA „Edilitate” izvorăște din facturi fiscale, care nu au un termen determinat de executare, creditorul SRL „Algadan Com” are dreptul de a pretinde oricînd executarea acesteia, cu oferirea unui termen din momentul cererii creditorului.

Declară că, respectînd prevederile normei legale enunțate, coroborate la norma specială – art. 126 din legea insolvabilității, lichidatorul SRL „Algadan Com” a expediat o somație de înștiințare a popririi către terțul poprit SA „Edilitate”, care a fost recepționată de către acesta la data de 05.11.2015, însă terțul poprit a neglijat cerințele lichidatorului indicate în somație și nu a achitat suma poprită nici în termenul de 5 zile prevăzut de art. 126 din Legea insolvabilității și nici în termenul de 7 zile prevăzut de art. 575 Cod civil.

Conform art. 8 alin. (1) din Legea insolvabilității nr. 149 din 29 iunie 2012, hotărîrile și încheierile instanței de insolvabilitate pot fi atacate cu recurs în termen de 15 zile calendaristice din data pronunțării și numai în cazurile prevăzute expres de prezenta lege.

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție reține că hotărîrea din 18 ianuarie 2016 a Curții de Apel Chișinău a fost

expediată în adresa participanților la proces la data de 21 ianuarie 2016, drept dovadă servind scrisoarea de însoțire anexată (f.d. 26), iar cererea de recurs a fost depusă de către lichidatorul SRL „Algadan-Com” – Muntean Oleg la data de 02.02.2016, conform sigiliului aplicat pe plicul poștal (f.d. 45). Deci, instanța de recurs consideră că recursul a fost declarat în termen.

Studiind materialele dosarului, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție consideră recursul declarat de către lichidatorul SRL „Algadan-Com” – Muntean Oleg neîntemeiat și care urmează a fi respins, iar hotărîrea din 18 ianuarie 2016 a Curții de Apel Chișinău menținută, fiind legală și întemeiată din următoarele considerente.

În conformitate cu art. 445 alin. (1) lit. a) Cod de procedură civilă, instanța, după ce judecă recursul, este în drept să respingă recursul și să mențină decizia instanței de apel și hotărîrea primei instanțe, precum și încheierile atacate cu recurs

Conform art. 126 alin. (1), (2), (5) al Legii insolvenței, sînt supuse urmăririi silite prin poprire mijloacele bănești în numerar și fără numerar, în monedă națională și în valută străină, titlurile de valoare, alte bunuri mobile corporale care sînt datorate debitorului ori sînt deținute în numele său de un terț sau pe care acesta din urma i le va datora în viitor în temeiul unor raporturi juridice existente.

De asemenea, pot fi poprite bunurile mobile corporale ale debitorului deținute de un terț în numele lui și creanța cu termen ori sub condiție. În acest caz, poprirea nu va putea fi executată decît după ajungerea la termen ori de la data îndeplinirii condiției.

Poprirea se înființează prin somație a insolvenței/lichidatorului și se comunică terțului menționat la alin.(1) împreună cu o copie certificată de pe hotărîrea de intentare a procedurii de insolvență/faliment asupra debitorului.

În termen de 5 zile de la comunicarea popririi, iar în cazul sumelor de bani datorate în viitor - de la scadența acestora, terțul poprit este obligat să plătească direct pe conturile de acumulare indicate de administratorul insolvenței/lichidator ori să consemneze suma de bani, dacă creanța poprită este exigibilă, sau, după caz, să indisponibilizeze bunurile mobile corporale poprite și să trimită dovada către administratorul insolvenței/lichidator pentru a fi preluate.

Materialele dosarului atestă că, prin încheierea din 09.10.2015 a Curții de Apel Chișinău s-a admis cererea introductivă depusă de reprezentantul SRL ”Algadan-Com” - Alina Costiuc privind intentarea procedurii de insolvență și inițierea procedurii simplificate a falimentului față de SRL ”Algadan-Com”; s-a constatat insolvența debitorului SRL „Algadan-Com” și s-a intentat procedura de insolvență față de SRL „Algadan-Com” cu inițierea procedurii simplificate a falimentului și dizolvarea SRL „Algadan-Com”, fiind desemnat în funcție de lichidator al SRL „Algadan-Com” – Muntean Oleg, deținătorul autorizației nr. 30 din 10 ianuarie 2015.

În rezultatul analizei actelor financiar - contabile ale SRL „Algadan-Com”, lichidatorul a stabilit că, în baza facturilor fiscale seria SU 2201166 din 17.06.2009, SU2201178 din 26.06.2009 și a actului de verificare a decontărilor reciproce între întreprinderi din 31.12.2009, SA „Edilitate” dispune de o datorie față de SRL „Algadan-Com” în sumă de 4626,14 lei.

La data de 02 noiembrie 2015 lichidatorul SRL „Algadan Com” – Muntean Oleg a înaintat somație în adresa terțului poprit SA „Edilitate” înștiințîndu-l despre

înființarea popririi și solicitînd achitarea datoriei în termen de 5 zile de la data recepționării. (f.d. 3)

Conform avizului de recepție, terțul poprit a recepționat somația la 05 noiembrie 2015 (f.d. 4).

Conform art. 126 alin. (9) din Legea insolvenței nr. 149 din 29 iunie 2012, dacă terțul poprit nu își îndeplinește obligațiile ce îi revin pentru efectuarea popririi, administratorul insolvenței/lichidatorul, în cel mult o lună de la data la care terțul poprit trebuia să consemneze ori să plătească suma datorată, poate sesiza instanța de insolvență în vederea validării popririi.

La data de 08 decembrie 2015 lichidatorul SRL „Algadan Com” – Muntean Oleg s-a adresat în instanța de insolvență cu cerere privind validarea popririi și încasarea datoriei de la terțul poprit SA „Edilitate”.

Prin hotărîrea din 18 ianuarie 2016 a Curții de Apel Chișinău s-a respins cererea înaintată de lichidatorului SRL „Algadan-Com” – Muntean Oleg privind validarea popririi SRL „Algadan-Com” față de terțul poprit SA „Edilitate” în sumă de 4626,14 lei, ca depusă cu omiterea termenului de prescripție; s-a desființat poprirea înființată față de terțul poprit SA „Edilitate” de către lichidatorului SRL „Algadan-Com” – Muntean Oleg.

Judecînd pricina în ordine de recurs, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție a constatat că instanța de insolvență corect a respins cererea lichidatorului SRL „Algadan Com” ca fiind depusă cu omiterea termenului de prescripție, prevăzut de art. 267 alin. (1) Cod civil.

Conform art. 272 alin. (1) Cod civil, termenul de prescripție extinctivă începe să curgă de la data nașterii dreptului la acțiune. Dreptul la acțiune se naște la data cînd persoana a aflat sau trebuia să afle despre încălcarea dreptului.

Conform art. 267 alin. (1) Cod civil, termenul general în interiorul căruia persoana poate să-și apere, pe calea intentării unei acțiuni în instanță de judecată, dreptul încălcat este de 3 ani.

Deci, termenul de prescripție prevăzut de art. 267 Cod civil se răsfrînge inclusiv asupra SRL „Algadan Com”, deoarece societatea nu a fost în imposibilitate pînă la intentarea procesului de insolvență să dispună de dreptul de a înainta acțiune în judecată cu respectarea termenului prevăzut de lege.

Or, legiuitorul a reglementat că în instanța de insolvență, terțul poprit poate opune creditorului următor toate excepțiile și mijloacele de apărare pe care le-ar putea opune debitorului în măsura în care ele se întemeiază pe o cauză anterioară popririi.

În aceste condiții, instanța de insolvență just a respins cererea lichidatorului SRL „Algadan Com” – Muntean Oleg ca fiind depusă cu omiterea termenului de prescripție prevăzut de art. 267 Codul civil, ținînd cont că datoria pretinsă în speță este formată în anul 2009, ceea ce se confirmă prin facturile fiscale seria SU2201166 din 17.06.2009, SU2201178 din 26.06.2009 și a actului de verificare a decontărilor reciproce între întreprinderi din 31.12.2009.

Prin urmare, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție apreciază critic poziția recurentului, conform căruia aplicînd prevederile art. 575 Cod civil în coroborare cu art. 126 din Legea insolvenței, termenul de prescripție a început să curgă din momentul cînd a expirat 5 zile de la data recepționării somației de înființare a popririi, expediată de creditor în adresa

debitorului, adică de la data de 05 noiembrie 2015, din motiv că la momentul transmiterii bunurilor părțile nu au convenit perioada de plată, în acest sens dreptul la acțiune a debitorului SRL „Algadan Com” nu a expirat, ci a început să curgă de la data de 05 noiembrie 2015.

Această poziție a recurentului este neîntemeiată, dat fiind faptul că litigiului în speță îi sunt aplicabile prevederile contractului de vânzare-cumpărare, care în virtutea caracterului său consensual și sinalagmatic, prevede obligația vânzătorului de a preda un bun în proprietate cumpărătorului, iar aceasta se obligă să preia bunul și să plătească prețul convenit, dacă contractul nu conține alte prevederi referitoare la data și locul plății prețului.

La caz, este de menționat că, de către SRL „Algadan Com” și SA „Edilitate”, un alt termen de achitare a mărfurilor livrate, decât cel al livrării mărfurilor și întocmirii facturilor fiscale – luna iunie 2009 nu a fost stabilit.

Deci, dreptul debitorului SRL „Algadan Com” de a solicita de la SA „Edilitate” achitarea datoriei a început să curgă din luna iunie 2009, fiind scadent în luna iunie 2012, concluzie reținută și de către instanța de insolvență și nici de cum din 05 noiembrie 2015, data recepționării de către terțul poprit a somației lichidatorului SRL „Algadan Com” – Muntean Oleg.

Mai mult ca atât, din materialele cauzei rezultă că terțul poprit a achitat parțial valoarea bunurilor procurate la 17.06.2009 și la 26.06.2009.

Aceste acțiuni ale SA „Edilitate” sunt în susținerea ipotezei despre necesitatea achitării imediate a prețului bunurilor procurate.

De asemenea, Colegiul menționează că încă în anul 2009, după ce SA „Edilitate” a achitat doar parțial prețul contractului, creditorul - SRL „Algadan Com” era obligat să afle despre încălcarea dreptului său.

Colegiul relevă că la materialele cauzei lipsesc careva acte care ar demonstra că SA „Edilitate” prin efectuarea, întocmirea lor, recunoaște datoria, circumstanță ce ar permite prelungirea termenului de a solicita de către creditor recuperarea datoriei.

Cu referire la argumentul recurentului invocat în cererea de recurs suplimentară, precum că jurisprudența în acest sens reflectă univoc faptul că termenul de prescripție de 3 ani se calculează ulterior somării debitorului (terțului poprit), Colegiul îl consideră neîntemeiat, deoarece fiecare caz se examinează aparte în raport cu circumstanțele constatate și normele aplicabile speței.

Astfel, din considerentele menționate și având în vedere că instanța de insolvență a examinat pricina sub toate aspectele și a emis o hotărâre legală, iar argumentele invocate de către lichidatorul SRL „Algadan-Com” – Muntean Oleg în cererea de recurs sunt neîntemeiate și poartă caracter declarativ, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a respinge recursul și de a menține hotărârea instanței de insolvență.

În conformitate cu art. 445 alin. (1) lit. a) CPC, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție,

d e c i d e:

Se respinge recursul declarat de către lichidatorul SRL „Algadan-Com” – Muntean Oleg.

Se menține hotărârea din 18 ianuarie 2016 a Curții de Apel Chișinău, adoptată la cererea lichidatorului SRL „Algadan-Com” – Muntean Oleg cu privire la validarea popririi SRL „Algadan-Com”, față de terțul poprit SA „Edilitate” în sumă de 4626,14 lei.

Decizia este irevocabilă.

Președintele ședinței

Tatiana Vieru

Judecători:

Valentina Clevadi

Tamara Chișca-Doneva

Mariana Pitic

Oleg Sternioală